To musíte zažít...

Přidejte se k nám...

Kraj Orlických hor a Podorlicka nese stopy dávné minulosti na každém kroku. Stačí se jen dobře dívat a tyto doklady najít.
Je zde bájná hora Křivina, kde se snad ještě v 16. století lidé scházeli ke starým magickým obřadům. Najdete tu pověstmi opředený Vysoký Újezd se Sibyliným kamenem, který až se propadne, bude konec světa. Na horách pak u vesničky Kačerov objevíte vrch Šajtava, kde se podle starých legend scházely čarodějnice. V Říčkách je pak vrch Zakletý. Jeho jméno hovoří za vše a obyvatelé mlýna na jeho úpatí by vám řekli své.
Celý kraj je doslova poset množstvím kamenných plastik, dokladem zbožnosti lidí našeho kraje. Stojí za to se s ním více seznámit např. během tradičních akcí.

Kalendář TOP akcí

Květen
- **Kopečková pouť, Letohrad**
- **Potštejnská pouť**

Červenec
- **Anenská pouť, Rokytnice v Orl. h.**

Srpen
- **Neratovská pouť**
- **Porcinkule Opočno**

Září
- **Celnice – Kunštát**

Kompletní seznam míst najdete na našem informačním webu **www.mojeorlickehory.cz**.

Tajemná místa

• poutní místo smíření v Neratově • poutní místo Homole u Chocně • Pašerácká lávka v Zemské bráně • vesničky Trčkov a Vrchní Orlice • židovský hřbitov v Podbřezí u Dobrušky • židovské synagogy v Dobrušce a Rychnově nad Kněžnou

Vydal: Destinační společnost Orlické hory a Podorlicko, 2012
Tisk a textový podklad: Avedon s. r. o.
Grafické zpracování: iStudio s. r. o.
Fotografie: Archiv Orlických hor a Podorlicka a jeho členů, Jan Záliš / Neprodejné

Realizováno v rámci projektu Marketingová kampaň a podpora destinace Orlické hory a Podorlicko – 1. část

Regionální operační program NUTS II Severovýchod

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj

ORLICKÉ HORY A PODORLICKO

ZAPOMENUTÁ historie

Na křídlech Orlice

ZAPOMENUTÁ historie

aneb Tajemné Orlické hory

- magická místa
- potkávání víry
- pozůstatky Sudet
- židovské památky

www.mojeorlickehory.cz

Magicky a nábožensky silná místa

Ač nás od doby baroka dělí již nějaké to století, přesto právě z barokní kultury čerpáme mnoho z našich tradic. Krajina dostala svoji tvář právě v této době, městečkům a vesnicím dominují barokní stavby. Také naše tradice souvisí s barokní kulturou, která absorbovala starší tradice a přizpůsobila je lidu. Právě v 17. a 18. století se vytvářejí slavná i méně známá místa náboženského kultu – místa, kde se konaly zázraky a kam směřovaly tisíce věřících. Náš kraj se může pochlubit hned několika takovými místy.

Slavný je poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově. Tradice zázračného místa sahá až do 16. století, ale monumentální chrám na základně 45 m x 18 m byl vybudován v letech 1723–1735. Sem směřovaly na pouť kroky až 30 000 věřících. I dnes je Neratov velkým duchovním centrem kraje. Perlou Podorlicka je pak poutní areál s kostelem Panny Marie Sedmibolestné na Homoli u Chocně s unikátním schodištěm o 153 schodech a 16 odpočívadlech, založený v roce 1692.

Pozůstatky Sudet v příhraničí

Zemská hranice byla v oblasti Orlických hor pevně stanovena v roce 1636. Od té doby až do poloviny 18. století byla tato hranice spíše symbolickou, neboť k českému státu náleželo hrabství Kladsko. I v následujícím období hranice státu nebyla jazykovou ani národnostní linií. Po obou stranách Orlice žilo obyvatelstvo převážně německé národnosti, ale byli zde i čeští, slezští či židovští obyvatelé. Osobní i kulturní kontakty přetrvávaly i po vzniku republiky a byly zpřetrhány až nešťastnými událostmi 2. světové války.

Velkou čáru udělalo až poválečné období, kdy došlo k vysídlení oblastí s německým obyvatelstvem. Jednou z vesnic, kde dnes již netepe život, je Vrchní Orlice. Ležela přímo u zemské hranice a domy byly roztroušeny po stráních. Doposud zůstal z vesnice jako solitér kostel sv. Jana Nepomuckého, několik chalup, ruiny školy a u nich památník hraničářům z jednotek SOS. Podobný osud stihl vesnici Trčkov, kde dnes žije jediný obyvatel. Je zde vybudována zajímavá naučná stezka. Kouzelným místem je Zemská brána, kde si Orlice proráží své koryto skalami.

Zde je kromě Ledříčkovy skály – upomínající na jediného loupežníka z Orlických hor, také Pašerácká lávka. Tudy nosili ještě za první republiky místní obyvatelé zboží z Pruska. Nebylo to živobytí bezpečné, mnohdy se i střílelo.

Židovské památky

Každý národ je obohacován kulturou svých sousedů anebo menšin. Ač třeba početně nevelkou, ale ekonomicky i duchovně velmi významnou komunitou byli Židé. Ti se začali usazovat ve větší míře v Podorlicku až v 17. století. Náš kraj byl prodchnut náboženskou tolerancí a tak nedocházelo k žádným střetům.

Bohužel 2. světová válka a s ní spojený holocaust ukončil život všech komunit v kraji. Proto nám dnes židovskou komunitu připomínají jen památky. A je jich mnoho. V Náchodě, Dobrušce, Podbřezí, Vamberku, Rychnově nad Kněžnou, Žamberku a Rokytnici zůstaly zachovány hřbitovy. Ty mají své nesmazatelné kouzlo. Snad nejkrásnějším je hřbitov v Podbřezí u šumícího Zlatého potoka.
V Rychnově nad Kněžnou je pak možné navštívit synagogu. Zachovalá je i unikátní synagoga v Dobrušce a hned vedle ní rabinát s obřadní lázní (mikví). Vše je ve správě místního muzea.

Jednota bratrská a Jan Amos Komenský

Na základě spisů Petra Chelčického a vzoru prvních křesťanských komunit se v druhé polovině 15. století začali zbožní křesťané usazovat ve vsi Kunvald u Žamberka. Dělo se tak se souhlasem krále Jiřího z Poděbrad. Duchovní vrchnost neměla příliš v oblibě nově se formující organizaci a postupně dokonce sílil tlak na jejich likvidaci. Toto nové duchovní hnutí však našlo oblibu u mnohých šlechticů a postupně se rozšířilo.

Oficiální církevní kruhy odmítaly poskytnout svěcení duchovním vůdcům, a tak v roce 1457 v Kunvaldě došlo ke vzniku Jednoty bratrské jako samostatné církve. Jednota bratrská dala našemu národu mnoho významných představitelů, ale nad jiné vyniká Jan Amos Komenský, který patří mezi velké evropské osobnosti a jehož dílo je dodnes živé. V Brandýse nad Orlicí můžete navštívit originální přírodní labyrint, který vychází z Komenského díla „Labyrint světa a ráj srdce“.

